

[Horn.]

opfattelse, at der skulle ofres noget videre på materiel og andre ting. Det er en skuffelse, hvis dette skulle dække Danmarks Lærerforenings opfattelse, men jeg har mine tvivl om det. Jeg håber, at det står for redaktørens egen regning. Det er jo før sket, at en redaktør af dette blad er gået lidt videre, end hans forening dækkede.

Vi er indstillet på at ofre de midler, fremtidens skole kræver. Vi ser gerne, om det 8. skoleår yderligere kunne sikres, selv om det koster noget. Vi tror, at disse forslag giver den rigtige ramme om vor skole for et længere åremål. Jeg erkender, at overgangstiden, som falder sammen med en vanskelig økonomisk periode, kan skabe en række problemer, men vi opfordrer alle, som har indflydelse på udformningen af denne lovgivning, til at medvirke til, at vi nu når til vejs ende. Det haster for kommunernes skyld, og det haster for at få den rigtige ro om skolen. Arbejdet trives dér som andetsteds bedst, når der er ro og det ikke er forsidestof hver måned.

Jeg kan på mit partis vegne anbefale lovforslagene til en meget hurtig og velvillig behandling.

Hartling: De forslag til en ændret lovgivning, som tidligere har været fremsat her i tinget, og de i dag foreliggende interesserer med rette meget store dele af det danske folk. Det er af største vigtighed for alle, hvordan vi indretter skolen, fordi den i så høj grad er med til at påvirke og opdrage vore børn og med til at bestemme deres fremtidsmuligheder. Det er derfor heller ikke mærkeligt, at man er vågen over for de mangler, der kan klæbe ved den nugældende skoleordning.

Allerede i 1920'erne og 1930'erne kom der stærke krav frem om at ændre lovgivningen især i to henseender, nemlig således at man kunne forbedre stillingen for landsbyskolen og for folkeskolens ældste eksamensfri årgange. I 1934 fremsattes forslag til en ny folkeskolelov, som efter 3 års drøftelse gennemførtes i 1937. Men det viste sig snart, at den ikke kom til at betyde en tilstrækkelig hjælp på de to nævnte områder. Da krigsårene var ovre, voksede kravene om en ændring derfor frem på ny, og det er lærernes fortjeneste, at de tillige tog sagen op. I 1949

nedsatte, som det allerede er nævnt her, lærerorganisationerne, hvad man kaldte et fællesudvalg vedrørende den eksamensfri mellem-skole og landsbyskolen.

Navnet peger ganske klart på de to områder, hvor der måtte sættes ind. Det er næppe på sin plads her nærmere at skildre landsbyskolens og den eksamensfri mellem-skoles forhold. Man må forudsætte disse ting og den deraf følgende argumentation tilstrækkelig bekendt, og der kan jo også henvises til de to foregående samlingers behandling af skolespørgsmålet. Da lærernes udvalg havde afgivet betænkning, og da kravet om en ændring i skolelovgivningen var stadig voksende, var det kun naturligt, at den daværende undervisningsminister, den nuværende højtærede socialminister, begyndte at arbejde med en ny skolelov.

I samlingen 1955-56 forelå der da 3 forslag: ministerens, det såkaldte Askovforslag og venstres skolelovsforslag. I oktober 1956 kom den konservative skoleplan til, i november 1956 et nyt ministerforslag, og nu står vi i november 1957 med de to lovforslag, som i dag er til første behandling.

Det kan jo ikke skjules, at det krav om ændring, der for et par år siden lød fra lærerkredse og mange forældrekredse og derfor også i pressen, nu ikke er så stærkt længere. Man synes, det hele er blevet så indviklet og uoverskueligt, og det hænger nok bl. a. sammen med, at det under forhandlingernes gang fæg lidt rigeligt med skitser fra den tidligere undervisningsministers skrivebord. Det blev vanskeligt at bøje de forskellige planer imod hinanden, og tilhængere af den bestående lov har derfor fået noget gehør for den tankegang, at når det er vanskeligt at blive enig, kan vi såmænd lige så gerne blive ved det, vi har; det er til at overskue, for det kender vi. Men manglerne er dog uforandret de samme. Landsbyskolen fortjener en løsning på sine eksamensproblemer, og der går stadig væk tusinder af børn i den eksamensfri mellem-skole, den skole, hvorom den højtærede undervisningsminister forleden sagde, at det er ikke en skole, hvortil forældre med glæde sender deres børn. Derfor må vi hverken her i tinget eller i lærernes kreds ophøre med at arbejde for, at den danske skole bliver sådan inden for alle sine klasser, at forældrene med glæde sender deres børn